

Handlingsplan NVR 2023-2025

Inledning

På regeringens uppdrag ansvarar Nationella Viltolycksrådet (NVR) för att samordna och organisera en nationell viltolycksorganisation för eftersök av trafikskadat vilt. NVR ska arbeta för att förebygga viltolyckor och reducera deras effekt när de har inträffat, för att öka säkerheten och tryggheten på väg och järnväg för medborgare och för att minska djurens lidande.

Polismyndigheten är huvudman för NVR och innehar ordförandeposten. Utöver det samverkar för närvarande 16 myndigheter, organisationer och företag i rådet och bidrar gemensamt till att löpande utveckla och förbättra NVR:s verksamhet. Samtliga samverkansparter i NVR bidrar till arbetet på regional och lokal nivå.

Bakgrund

Viltolyckorna har ökat

År 2021 polisanmäldes 68 000 viltolyckor i Sverige. Förmodligen sker även ett stort antal viltolyckor som aldrig polisanmäls. Varje år leder några av viltolyckorna till att människor dödas eller skadas allvarligt. Viltolyckornas omfattning gör det till ett stort och mycket kostsamt samhällsproblem.

Viltolycksproblematiken är komplex och rymmer en rad påverkansfaktorer. Det gör att det inte finns en enskild åtgärd som kan lösa problemen. Det finns heller ingen aktör som ensam råder över alla de aspekter som påverkar risken för en olycka.

I samarbetsorganet Nationella Viltolycksrådet ingår myndigheter, försäkringsbolag, andra företag och intresseorganisationer som på olika sätt arbetar med viltolycksfrågan. Rådet samlar idag en stor del av den nationella expertisen kring viltolycksproblematiken. Utöver Nationella Viltolycksrådets nationella representanter sker regionalt viltolycksarbete med representanter från NVRs samverkansparter.

Rådets mål

Rådets övergripande mål är att minska risken för viltolyckor så att lidandet för både människor och vilt minskar. Om en viltolycka sker ska viltets lidande förkortas.

Förebygga viltolyckor

Processen *Förebygga viltolyckor* startar med statistik- och uppföljningsrapporter från NVR. Dessa utgör underlag till planer så som exempelvis Trafikverkets transportplan som ger förutsättningar för planering och genomförande av åtgärder.

Reducera effekter av viltolyckor

Processen *Reducera effekter* av viltolyckor startar när en medborgare/lokförare/trafikant anmäler att en viltolycka har skett.

Processen *Reducera effekter* av viltolyckor avslutas när trafiksäkerheten är återupprättad samt att det är säkerställt att djuret inte lider.

Delmål

Rådets mål har dessutom brutits ned i fyra delmål i syfte att konkretisera och underlätta uppföljning.

Rådets fyra delmål:

- 1 Polisrapporterade viltolyckorna ska minska.
- 2 Viltolyckornas samhällskostnader minskar enligt ASEK*.
- 3 Rapporteringen och hantering av viltolyckor fungerar tillförlitligt längs hela kedjan, från anmälare till offentlig statistik.
- 4 Trafikeftersökens genomförande utvecklas positivt gällande säkerhet och uppklarande **.

Sverige har en väl fungerande eftersöksorganisation som grundas på hög kompetens och engagemang. Antalet dödsolyckor i samband med viltolyckor är mycket lågt. Många av rådets samverkansparter har pekat på vikten av att använda den kunskap och forskning som finns kring viltolyckor för att gå från ord till handling och få till stånd kostnadseffektiva förebyggande åtgärder. Rådet fokuserar därför på att förebygga viltolyckorna för att uppnå de övergripande målen.

* *Analysmetod och samhällsekonomiska kalkylvärden för transportsektorn är den analysmetod som bör användas i transportsektorns samhällsekonomiska analyser.*

** *Uppklarande: Eftersöksekipage avlivar viltet, finner det dött eller bedömer att det kommer bli återställt och lämnar det ifred.*

Handlingsplanen

Denna handlingsplan utgör ett ramverk för Nationella Viltolycksrådets arbete. I handlingsplanen redovisas översiktligt de åtgärder som rådet vill driva under en treårsperiod, år 2023-2025.

Nationella Viltolycksrådet är ett samarbetsorgan där de aktiviteter som genomförs i och via rådet görs möjliga via samverkanspartners insatser personellt och/eller finansiellt.

Inför varje år ska handlingsplanen kompletteras med en aktivitetsplan där varje organisation redovisar aktiviteter som ska genomföras. Det innebär att varje samverkanspart inför varje årsskifte förankrar aktiviteter i den egna organisationens planering och budget.

Aktivitetsplaner och uppföljning

Handlingsplanen följs upp halvårsvis i samband med varje rådsmöte. De organisationer som anges som ansvariga för åtgärder och aktiviteter rapporterar årets arbete till Nationella Viltolycksrådets kansli. Om en aktivitet inte har påbörjats eller genomförts är det viktigt att rapportera varför, så att det går att förbättra möjligheterna för ett genomförande. Uppföljningen ska ge en bild av hur handlingsplanen genomförs och hur NVR:s övergripande mål har uppfyllts.

Definition

Viltolycka:

En sammanstötning mellan motorfordon och djur av arterna björn, varg, järv, lo, älg, hjort, rådjur, utter, vildsvin, mufflonfår eller örn och som rapporterats till Polismyndigheten¹.

Hänvisningar till tidigare material

Se även den tidigare handlingsplanen i NVR.

Se även underlagsrapporten ”Underlag för Nationella Viltolycksrådets handlingsplan för förebyggande av viltolyckor. Slutrapport 2014”.

¹ 40 § Jaktförordning (1987:905)